

Landschapsplan varkenshouderij Laarstraat te Vethuizen

Plan voor de landschappelijke inpassing van een op te richten varkenshouderij

ZELHEM, JUNI 2007

RAPPORTNUMMER 0744

PROJECTNUMMER 871

OPDRACHTGEVER

Varkensgroep Gendringen

Contactpersoon: dhr. A.H. Hebinck | Grensweg 17, 7083 AM Voorst

OPDRACHTNEMER

Stichting Staring Advies | Hummeloseweg 85, 7021 KN Zelhem | T 0314 641910 | F 0314 641909 |

info@staringadvies.nl | www.staringadvies.nl | auteur: D.J. Stronks

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Natuur en landschap	3
3	Het landschapsplan	4
	Bijlagen	7

1 Inleiding

De Varkensgroep Gendringen wil aan de Laarstraat in Vethuizen een varkenshouderij oprichten voor het houden van 6000 vleesvarkens.

De Varkensgroep Gendringen heeft Stichting Staring Advies gevraagd dit landschapsplan op te stellen. Uit dit plan moet blijken hoe het bedrijf landschappelijk wordt ingepast. Belangrijk daarbij is dat de kenmerken van het omringende landschap worden gerespecteerd en versterkt.

2 Natuur en landschap

De locatie ligt ongeveer vijf kilometer ten zuiden van Doetinchem in een agrarisch cultuurlandschap. Het landschapstype op de locatie betreft het rivierenlandschap. Het rivierenlandschap kenmerkt zich hier door een vrij rechtlijnig landschapspatroon waarin verspreid liggende bosjes en rijenbeplanting van populieren aanwezig zijn.

Rond de locatie wordt het landschapbeeld vooral bepaald door verspreid liggende bosjes die veelal van elkaar geïsoleerd liggen. Ruim honderd jaar geleden was het aandeel bos in deze omgeving veel kleiner. Wel was het gebied toen aanzienlijk kleinschaliger met op veel perceelscheidingen meidoornhagen.

Het plangebied ligt in het zoekgebied voor natte natuur (model Rietzanger, Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland).

3 Het landschapsplan

In dit hoofdstuk worden de verschillende aan te leggen elementen beschreven.

Voor de situatietekening behorende bij de hieronder beschreven elementen en de landschappelijke inpassing, wordt verwezen naar bijlage 1.

Het landschapsplan is zodanig opgesteld dat door uitvoering ervan een bijdrage wordt geleverd aan:

- Het herstel van het netwerk van landschapselementen (de ecologische infrastructuur in het gebied).
- Ontwikkeling (natte) natuur.
- De landschappelijke aantrekkelijkheid van het gebied.
- Inpassing van de bedrijfsgebouwen in het landschap.
- Vermindering van fijnstof.

Bos

Aan het begin van de oprijlaan ligt een driehoekig perceel dat ingericht wordt als bos. Het verdient aanbeveling in de randen alleen struikvormers aan te planten over een breedte van gemiddeld 10 meter, waarbij de scheidingslijn tussen de struikvormers en boomvormers niet recht is, maar grillig. Dit heeft de volgende voordelen:

- Op deze wijze ontstaan fraaie bosranden.
- Voorkomen wordt dat de laanbeplanting door de bosaanplant weggedrukt wordt.
- Schaduwwerking op aangrenzende percelen wordt voorkomen.

Vooraf voor broedvogels van struwelen zal dit bosje van belang zijn. Veel van deze soorten zijn schaars geworden in deze omgeving door het verdwijnen van meidoornhagen.

Oprijlaan

De toegangsweg vanaf de Laarstraat naar de varkenshouderij wordt ingericht als laan. Langs één zijde van de toegangsweg worden bomen geplant. Suggestie voor aan te planten soorten: gewone es, zomereik of linde. Naast dat een laanbeplanting landschappelijk fraai kan zijn geeft het duidelijk aan waar de toegang naar het bedrijf is. In ecologische zin verbindt de laan het driehoekige bosje met de landschappelijke elementen op het erf.

Boomgroepen

Langs de noordzijde van de bedrijfsgebouwen zijn 3 boomgroepen gepland. Deze onttrekken de bedrijfsgebouwen vanaf de Laarstraat gezien niet geheel aan het zicht. Door aanplant van de boomgroepen komen de bedrijfsgebouwen minder kolossaal over.

Haag

Langs een deel van de buitengrens van het plangebied, ter hoogte van het woonhuis, wordt een haag aangeplant. Afhankelijk van de soortkeuze van het plantmateriaal en het gevoerde beheer kan dit zowel een wild uitgroeiende lijnvormige begroeiing als een strakgeschoren haag zijn

Hoogstamboomgaard

Ten westen van het woonhuis is de aanleg van een hoogstamboomgaard gepland. In de boomgaard en de aangrenzende laagte kan extensieve begrazing door schapen worden toegepast.

Laagte

Voor de hemelwaterafvoer van daken en erf wordt een ondiepe laagte (wadi) met zeer flauwe taluds aangelegd. Het hemelwater kan hier in de bodem infiltreren. Het waterschap geeft aan dat een dergelijke voorziening vereist is welke voorzien is van filtermateriaal in de bodem, voorzien van een drain die op een watergang uitmondt. Door de lage ligging (zie hoogtekaart in de bijlagen) is dit hier praktisch onmogelijk. Er zal geen, onvoldoende of negatief verval zijn naar de watergang ten zuiden van de locatie. Tijdens zeer natte periodes kan het grondwater hier tot vlak onder het maaiveld stijgen. Door bij de aanleg van de laagte een overloop te maken naar de poel net onder maaiveldhoogte neemt de capaciteit voor het opvangen en infiltreren van hemelwater flink toe. Het hemelwater dat van de daken en het erf afkomstig is, is niet vervuild. Desondanks is het technisch mogelijk dit water te filteren voordat het de laagte instroomt. In overleg met het waterschap dient afgesproken te worden of dit moet gebeuren en, zo ja, op welke wijze deze filtering moet plaatsvinden. Het beheer van de laagte kan plaatsvinden door begrazing, gecombineerd met de begrazing van de boomgaard. Ook is een maaibeheer mogelijk doordat flauwe taluds zijn toegepast.

Poel

In de zuidwestpunt van de planlocatie is de aanleg van een poel gepland. Het ontwerp van deze poel is zodanig dat deze geschikt is als voortplantingswater voor diverse soorten amfibieën en libellen. De poel is zodanig ontworpen dat deze in zeer droge zomers (bijna) droogvalt waardoor voorkomen wordt dat zich hier permanent vis vestigt. Door de aanwezigheid van vissen kunnen poelen ongeschikt raken voor kritische amfibieën- en libellensoorten. De locatie van de poel bevindt zich op het laagste en daarmee natste deel van de beschikbare grond.

Bij aanleg van de poel dienen geen greppels of andere oppervlaktewateren aan de poel gekoppeld te worden. Instroom van voedselrijk water is nadelig voor de natuurwaarden van de poel en zal bovendien leiden tot een versneld dichtgroeien van de poel waardoor een hogere beheersintensiteit nodig is. De hemelwaterafvoer van de gebouwen en de erfverharding wordt op de laagte (wadi) aangesloten. Via een overloop kan bij hevige regenval het water in de poel overlopen. In de praktijk moet blijken of een overloop van de poel naar in de omgeving aanwezige waterloop gewenst of nodig is.

Schraal vochtig grasland

Rondom de poel is een schrale vochtige oeverzone gepland. Door de rijke teeltlaag te verwijderen ontstaat een schraal vochtig graslandje dat rijk is aan planten en daaraan gerelateerde dieren. Landschappelijk gezien is het de overgang van de poel naar het omringende landschap. Bij het graafwerk dient op de overgang naar de omliggende cultuurgrond een talud van 1:3 tot 1:5 te worden aangehouden. Het verdient de voorkeur dit schrale grasland eens per jaar in de periode augustus/september te hooien (maaien en maaisel afvoeren) of het in deze periode kortstondig af te grazen door bijvoorbeeld schapen.

Houtsingel

Langs de oostgrens van de planlocatie wordt een (hak)houtsingel aangelegd. Het heeft de voorkeur deze tegelijk met de moeraszone in één bewerking aan te leggen door de bovengrond af te graven zodat een flauw talud richting de watergang ontstaat. Het heeft de voorkeur de houtsingel slechts deels te beplanten (<30%) en de rest over te laten aan spontane ontwikkeling. Soorten die hier aangeplant kunnen worden zijn ondermeer: zwarte els, gewone es, (inlandse) vogelkers, meidoorn en sleedoorn. Dit element dient bij voorkeur als hakhout beheerd te worden, waarbij het hout eens per 10 tot 15 jaar gefaseerd wordt afgezet, waarbij enkele bomen als overstaanders gespaard blijven. Dit element heeft naast een verbindende functie voor allerlei dieren ook een belangrijke functie als broedplaats voor broedvogels van het agrarische cultuurlandschap zoals spotvogel, braamsluiper en grasmus.

Moeraszone

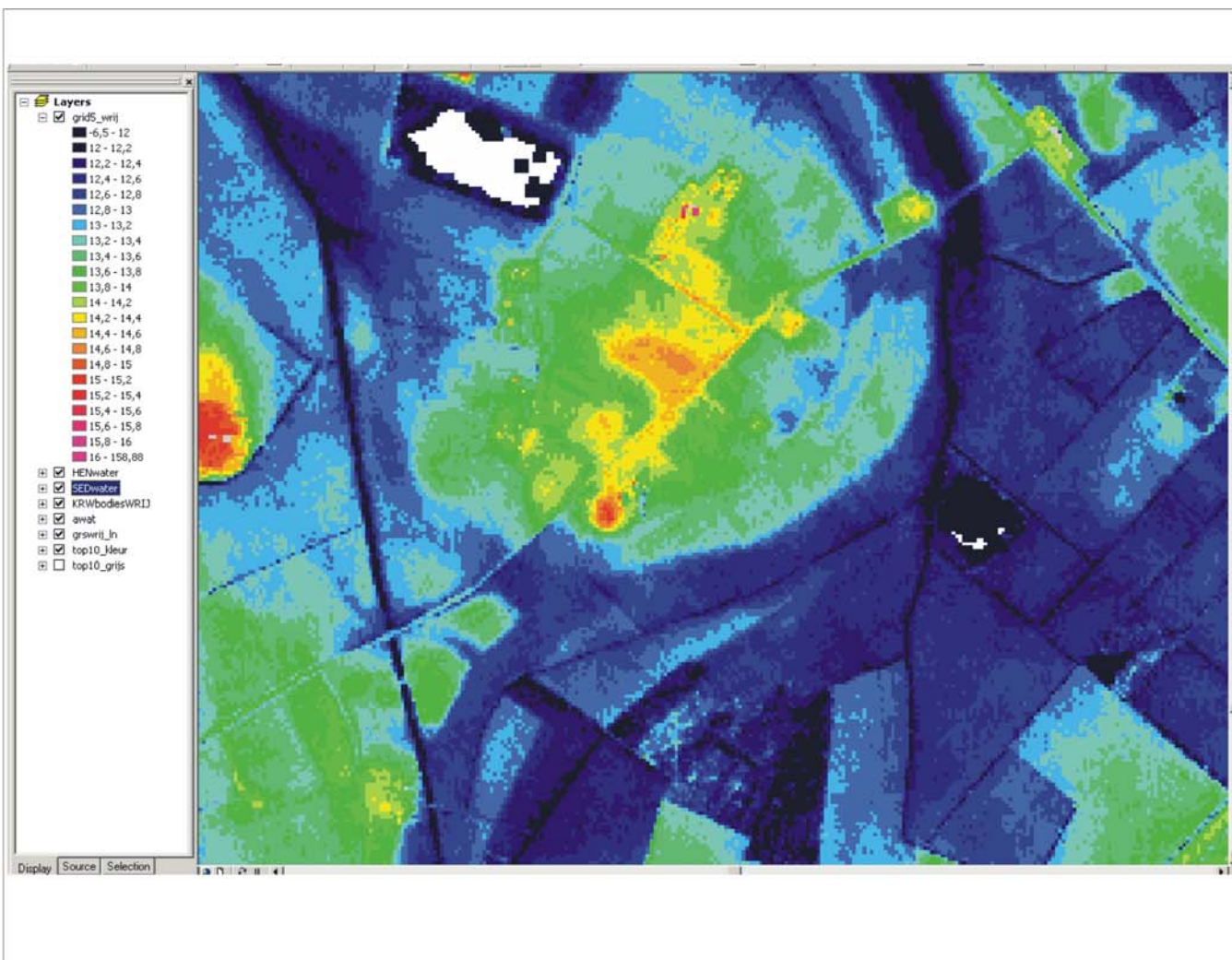
In feite vormt dit met de houtsingel en de erlangs liggende watergang een eenheid waarbij een duidelijke gradiënt aanwezig is van droog/vochtig (west) naar nat (oost). Het is de verwachting dat de begroeiing van dit element vooral bestaat uit riet. Door vanaf de watergang een flauw talud te graven in westelijk richting kan de moeraszone worden ontwikkeld. Het beheer van de moeraszone bestaat uit het binnen de perken houden van eventuele opslag van houtige gewassen door deze uit te trekken (in een jong stadium) of af te zetten. De moeraszone kan worden aangelegd onder het voorbehoud dat het waterschap hieraan mee wil werken. Realisatie van de moeraszone heeft voor het waterschap de consequentie dat het onderhoud van de watergang erlangs slechts vanaf één zijde kan plaatsvinden.

Bijlagen

1. Inrichtingsschets

2. Hoogtekaart

Hoogtekaart

**Landschapsplan
varkenshouderij
locatie Laarstraat**

juli 2007
in opdracht van:
Varkensgroep Genderingen